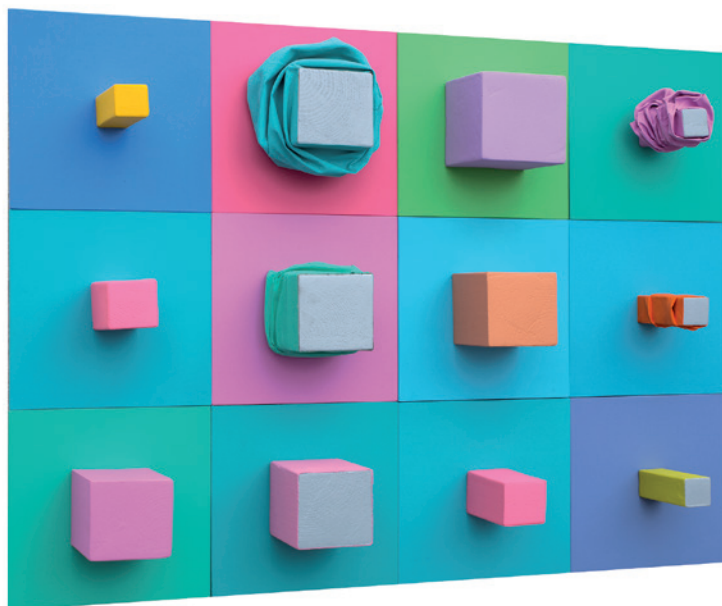

Egy, kettő, három, négy – absztrakció ma*

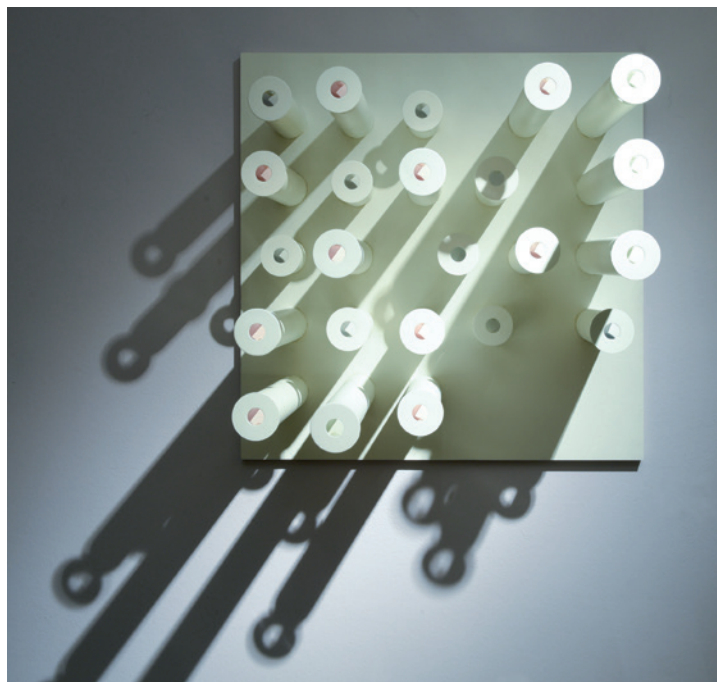
A három budapesti tárlaton nemrégiben bemutatott művek többségét tekintve elmondható, hogy a kiállítók visszanyúlnak a 20. század elejének egyes irányzataihoz, formavilágához, eszméihez, kutatásaihoz. Kapcsolódnak a geometrikus absztrakcióhoz, a verbálisan is megidézett konkrét művészethez, a képzőművészetet a zenével összekapcsolni szándékozó alkotómódszerhez, illetve művekhez, egyes színelméleti kutatásokhoz. Mindezeket asszimilálva jelen időben fogalmazznak. Műveiken hangsúlyos a síkbeliség/térbeliség, a sík/tér és a szín összefüggése, a színesség, a geometrikus és gondolati rend. Valószínűleg nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a kiállítók kevés kivételtől eltekintve MAURER DÓRA tanítványai voltak egyetemi tanulmányaik idején.

A geometrikus rendszerezettség VARGA GYÖRGY, VARGA BERTALAN és Csábi Ádám munkáin jelenik meg a leghatározottabban. Varga György „talált geometriát”, esetlegességgel, véletlenekkel felülírt, bonyolult ritmusú, szeriális szerkezetű képet állít ki. Varga Bertalan és Csábi Ádám munkáin a kiszámítottság, a megszerkesztettség dominál, a szabályos négyzet alakzat a jellemző, és a szín is szorosan kapcsolódik a formához. Csábi a néző által közvetlenül láthatatlan, reflektált fényvel, Varga Bertalan pedig – szisztematikusan rendszerezve – az utóképként meghatározott, maga által kevert kiegészítő színekkel operál. Ugyancsak az utóképként létrejövő komplementer szín határozza meg LAKATOS ÁRON munkáinak egy részét: a piros mellett türkiz, sárgák mellett lilák, zöldekkel rózsaszínek jelennek meg – áttetsző anyagokon, ami miatt a színek keveredése is nyomon követhető. A színek nem keverednek, ám időben folyamatosan változnak Csábi művein: a galériába beömlő napfény színe, melegsége, erőssége jelentősen befolyásolja a többregegy munkákat alkotó reflektált színeket.

VARGA BERTALAN
Pantomím, 2015, 90 × 128 × 15 cm, fa, olaj © Fotó: Sulyok Miklós

* Csábi Ádám: *Metszéspontok*. Next Art, Budapest, 2016. március 31 – április 24.; Piros Bora, Lakatos Áron: *Jóra hallgatni*; Hermina Galéria, Budapest, 2016. április 11 – április 30.; Bálványos Levente, Benedek Barna, Varga György, Varga Bertalan: *Konkrét*; Három Hét Galéria, Budapest; 2016. április 7 – május 3.

CSÁBI ÁDÁM
Metszetek IV., 2015, akril, rétegeelt lemez, balsafa, plexi, 70 × 70 cm, 50 × 25 cm
© Fotó: Rosta József

A szín funkcionálhat a látvány és a hang, a képzőművészet és a zene közötti összekötő kapocsként is. A Hermina Galéria programjában és a galériához kapcsolódó ZENEKÉP CSOPORT munkájában hangsúlyos a két műfaj közötti kapcsolat kialakítása. PIROS BORÓKA és LAKATOS ÁRON egyes munkái konkrét zeneművek által inspirálva születtek. E művek, KEDVES CSANÁD zeneszerző darabjai a megnyitón el is hangzottak, s ugyanekkor kiderült az is, hogy az egymásra hatás mindkét irányban működik: egyes képzőművészeti művek a zene hatására, egy zenemű pedig Piros Boróka egy munkájának hatására született. Csábi Ádám *Reflex zenére* című műve az alkotó szerint kottaként is lejátszható. Az alapra merőlegesen a térbe nyúló, reflexekkel színessé tett hengerek, valamint ezek – a galériában az elhelyezés és a megvilágítás módjával hangsúlyossá tett – árnyéka különböző hosszúságú orgonasípkokra emlékeztetnek és ritmusos mozgás érzetét keltik, zenei asszociációt alakítva ki ezzel is.

Térbe lépnek, a harmadik dimenziót is igénybe veszik Varga Bertalan, BENEDEK BARNA, Piros Boróka és BÁLVÁNYOS LEVENTE művei is. Varga Bertalannál a térbe lépő elemek hol szigorú rendszert követnek, hol szabálytalanok, a térbeliség hol valóságos, hol látszati. Benedek Barna festményén a térbeliség először optikai illúzióknak tűnik, majd a szemlélő nézőpont-változtatása során kiderül, hogy – legalább részben – valóságos. Bálványos Levente és Piros Boróka készen talált tárgy-darabokból komponál, karakteres műtárgyakat hozva létre: szikár, tisztán artikulált kompozíciókat (Bálványos), színes, finom, akár a himzéssel is rokonítható papírmunkákat (Piros). E két alkotó minimális eszközökkel dolgozik: egy-egy vonallal, puritán geometriai formával vagy a kézírás gesztusával. Vékonyka Rotring hegygyel, elfelejtett irkafirkával.

LAKATOS ÁRON
Cím nélkül, 2016, 45 × 35 cm, papír és műanyagfólia kollázs © Fotó: Rosta József

